

Evaluatierapport Natuurbrand A12 Woudenberg

GRIP 1
28 juli 2018

Documentnummer: xx
Vastgesteld op: xx

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding van de evaluatie	3
1.2	Werkwijze VRU	3
1.3	Documentbeheer	3
2	Verloop van de incidentbestrijding	4
2.1	Alarmering brandweer	4
2.2	Multidisciplinaire alarmering en opschaling	4
2.3	Afsluiting rijksweg	4
2.4	Informereren bevoegd gezag	4
2.5	Communicatie	5
2.6	Openstelling rijksweg	5
2.7	Snelle stabilisatie incident	5
3	Succes- en leerpunten	6
3.1	Succespunten	6
3.2	Leerpunten	6
	Bijlage 1 Tijdlijn	8
	Bijlage 2 Afkortingen	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding van de evaluatie

Op zaterdagavond 28 juli 2018 breekt rond 18:00 een bermbrand uit langs de A12 te Woudenberg. Vanwege de droogte breidt de brand zich zeer snel uit en wordt in verband met de omvang en de impact van de brand opgeschaald naar GRIP 1.

1.2 Werkwijze VRU

De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) evalueert standaard alle GRIP-incidenten. Dit incident is beoordeeld aan de hand van het afwegingskader evaluaties, waarbij rekening is gehouden met trends uit vergelijkbare incidenten en mogelijke media- of publieksaandacht. Voor deze evaluatie is gebruik gemaakt van de rapportages van de meldkamer, LCMS en evaluatieverslagen van de ingezette crisisfunctionarissen. Op basis van deze verslagen en rapportages is een tijdijsn opgesteld en een analyse gedaan van het verloop van de multidisciplinaire incidentbestrijding.

1.3 Documentbeheer

Deze evaluatie is opgesteld in beheer van de directie Crisisbeheersing & GHOR, afdeling Preparatie & Vakbekwaamheid Crisisorganisatie (PVC). Steller van het document is Gerben Booi. Deze en andere rapportages zijn terug te vinden op crisisutrecht.nl.

Bron foto voorzijde: Koen Laureij, NOS.nl, geraadpleegd op 7 augustus 2018

2 Verloop van de incidentbestrijding

2.1 Alarmering brandweer

Op zaterdagavond 28 juli 2018 om 18:02 krijgt de regionale alarmcentrale (RAC) een melding binnen van een beginnende bermbrand langs de A12 ter hoogte van Woudenberg. Daarop alarmeert de RAC een tankautospuit (TS). Op basis van het hoge aantal meldingen en de waarnemingen dat de brand zich inmiddels heeft uitgebreid naar een brand van zeker 60m², schaalte de RAC om 18:04 op naar middelbrand en alarmeert hierop een tweede TS, officier van dienst brandweer (OvD-B) en communicatieadviseur CoPI (CAC). Op basis van de meldingen blijkt dat de brand zich om 18:08 uitbreidt naar het nabijgelegen ecoduct en worden er twee extra TS'en, een tweede OvD-B en een aantal watervoorzieningseenheden voor natuurbrand gealarmeerd. Om 18:16 komen meldingen binnen dat de brand zich inmiddels verder verspreidt richting het ecoduct. De snelle branduitbreiding komt door extreme droogte van de laatste maanden, waarin weinig tot geen neerslag is gevallen. Naast de opschaling in tankautospuitten worden er in totaal vier OvD-B's ingezet bij de bestrijding van dit incident. De eerst aankomende OvD-B sluit aan in het CoPI.

2.2 Multidisciplinaire alarmering en opschaling

Vanwege de zeer snelle uitbreiding van de brand en de multidisciplinaire implicaties, zoals stilleggen rijks- en spoorweg en eventuele ontruiming, is behoefte aan eenhoofdige leiding en multidisciplinaire afstemming. De CaCo vraagt aan de eerste OvD-B of een GRIP-opuschaling gewenst is voor de coördinatie. De OvD-B beaamt dit en schaalte om 18:31 op naar GRIP 1. De voorlopige opstelplaats van het CoPI wordt bepaald op de A12 rechts.

2.3 Afsluiting rijksweg

Om de brandbestrijding zo veilig en effectief mogelijk te laten verlopen vindt afsluiting van de snelweg plaats. Om 18:13 besluit Rijkswaterstaat (RWS) om één rijstrook af te sluiten. Om 18:17 uur besluit RWS in overleg met de politie tot de afsluiting van de gehele rijbaan tussen op- en toerit Veenendaal-West en Maarsbergen. De rijbaan richting Arnhem zal op dat moment nog niet worden afgesloten, maar daarvoor geldt alleen een snelheidsbeperking. Om 18:26 wordt besloten de rijbaan richting Arnhem alsnog af te sluiten tussen de op- en toerit Maarsbergen en Veenendaal-West, omdat de rook ook over deze rijbaan trekt.

2.4 Informeren bevoegd gezag

Aangezien de brand woedt op het grensgebied tussen twee gemeenten informeert de regionaal operationeel leider (ROL) van dienst zowel de burgemeester van de gemeente Utrechtse Heuvelrug als de burgemeester van de gemeente Woudenberg over de natuurbrand. Tevens stelt de officier van dienst bevolkingszorg (OvD-BZ) de burgemeester van de gemeente Woudenberg in kennis. Het informeren is verlopen conform de Regeling Informeren en Alarmeren.

2.5 Communicatie

De communicatieadviseur CoPI (CAC) verstuurt vier twitterberichten over het verloop van het incident. De berichten bevatten informatie over het brandverloop en de afsluitingen van beide rijbanen van de A12. Deze berichten worden gedeeld door de gemeente Woudenberg. Rijkswaterstaat verspreidt via haar eigen kanalen berichten over de afsluiting van de rijksweg en wijst weggebruikers op alternatieve routes.

2.6 Openstelling rijksweg

Door snelle opschaling van bluseenheden is de brand snel onder controle. Om 19:02, een half uur na opschaling naar GRIP 1, meldt de OvD-B dat de brand zich nog op het ecoduct bevindt, maar dat uitbreiding naar beide zijden is gestopt. Ondertussen besluiten de OvD-P en OvD-B de opstelplaats van het CoPI te verplaatsen naar de A12 links, om zo snel mogelijk de rijbaan A12 rechts te kunnen vrijgeven. Om 19:03 geeft de OvD-P door aan de meldkamer dat één rijstrook van de A12 rechts weer opengesteld kan worden met inachtneming van een snelheidsbeperking. Dit is besloten in overleg met de OvD-B. Op dat moment heeft er nog geen CoPI-overleg plaatsgevonden. Gezien het feit dat niet bij iedere CoPI-functionaris bekend is dat de opstelplaats van het CoPI is gewijzigd naar de A12 links, bevinden zich op het moment van dat besluit voertuigen op de beoogd vrij te geven rijbaan. Om die reden grijpt de leider CoPI in en geeft opdracht de rijbaan wederom af te sluiten.

2.7 Snelle stabilisatie incident

Om 19:35 vindt het eerste en tevens enige CoPI-overleg plaats. In dit overleg wordt besproken dat de A12 rechts weer opengesteld kan worden en dat bij vertrek van de hulpverleningsvoertuigen ook de A12 weer open mag. Om 19:55 schaalte de leider CoPI af naar GRIP 0. Om 20:17 zijn alle hulpverleningsvoertuigen van de rijbaan snelweg af en kan ook de A12 links weer worden vrijgegeven. De nablussingsfase duurt tot ongeveer 20:30.

3 Succes- en leerpunten

Uit de evaluatieformulieren en diverse gesprekken met ingezette functionarissen zijn een aantal succes- en leerpunten gehaald. De belangrijkste zaken worden hieronder weergegeven.

3.1 Succespunten

Snelle opschaling

Door snelle opschaling heeft de brandweer de natuurbrand relatief snel in de kiem weten te smoren. Vanwege de droogte is er standaard bij een melding van natuurbrand een groot potentieel aan hulpverleningsvoertuigen opgeroepen.

3.2 Leerpunten

Proces openstelling rijksweg en verplaatsing CoPI

Aanvankelijk is de voorlopige opstelplaats van het CoPI bepaald op de A12 rechts. De OvD-P en OvD-B besluiten nog voordat de overige functionarissen ter plaatse zijn de opstelplaats te wijzigen naar de A12 links om zo de A12 rechts weer open te kunnen stellen voor het verkeer wat zich tussen de afrit Maarsbergen en het incident bevond. Deze verplaatsing en openstelling van de rechter rijbaan is echter onvoldoende gedeeld met de overige CoPI-leden, waardoor de overige CoPI-functionarissen zich verzamelen op de A12 rechts. De leider CoPI grijpt in door deze beslissing ongedaan te maken en de rijbaan direct weer af te sluiten.

Aanbeveling:

- *Betrek de leider CoPI in het besluit voor de definitieve opstelplaats voor het CoPI en zorg dat iedere functionaris hiervan tijdig op de hoogte wordt gesteld.*
- *Beschouw de openstelling van de rijksweg als een multidisciplinair besluit en beleg dit besluit bij de Leider CoPI.*

Bezetting CaCo

Eén van de twee brandweercentralisten op de RAC is tevens CaCo gedurende het incident. Gezien de aard van het incident ligt er hoge druk op het brandweerproces van de meldkamer. Eén persoon de rol van centralist en CaCo gelijktijdig laten uitvoeren, blijkt in de praktijk in het eerste half uur¹ van het incident zeer lastig uitvoerbaar. Voor beide taken wordt in de beginfase van het incident dermate veel gevraagd dat een uitvoering van beide taken door één persoon niet wenselijk is.

Aanbeveling piketcoördinator CaCo

- *Besprek met de meldkamer in hoeverre de CaCo zo optimaal mogelijk de twee taken kan uitvoeren zonder dat dit ten koste gaat van één van beide rollen.*

¹ De opkomsttijd van de piketcentralist.

Communicatie in Regionale Multidisciplinaire Gespreksgroepen (RMG)

De OvD's van de verschillende disciplines geven aan dat de fysieke afstand tussen de leidinggevendenden bij dit incident groot is, omdat de incidentbestrijding een groot gebied bestrijkt. Dit bemoeilijkt de onderlinge communicatie.

Aanbeveling

- *Maak voor onderlinge multidisciplinaire communicatie bij incidenten met een omvangrijk geografisch gebied gebruik van de zogenaamde RMG-groepen. Dit zijn gespreksgroepen die speciaal bedoeld zijn voor multidisciplinair overleg.*

Bijlage 1 Tijdenlijn

Tijd	Wie	Wat
18:02	RAC	Melding van beginnende bermbrand van ongeveer 2 meter langs de A12. Tankautospuut Ederveen (Gelderland-Midden) hierop gealarmeerd.
18:04	RAC	Gezien hoog aantal meldingen opgeschaald naar middelbrand (alarmering tweede tankautospuut, officier van dienst en communicatieadviseur CoPI).
18:06	RAC	Verzoek aan 112 Driebergen om telefoontjes niet meer door te zetten richting meldkamer.
18:08	112 Driebergen	112 Driebergen meldt dat de brand 'het bos in zou lopen'.
18:08	RAC	Alarmering natuurbrand code rood: alarmering derde en vierde tankautospuut, een extra OvD-B en watertransportvoorzieningen.
18:08	RAC	Rijkswaterstaat en Prorail worden geïnformeerd over de brand.
18:10	Politie	Politie neemt strategische plekken in in afwachting van taken (tankstation Oudenhorst en oprit Maarsbergen).
18:12	Charly	Luchtsurveillancevliegtuig Charly gaat ter plaatse.
18:15	Charly	Charly meldt dat de bermbrand zich fors uitbreidt en dat ook de brand zich uitbreidt naar het eoduct.
18:17	RWS	Rijkswaterstaat zet de A12 links af vanaf af- en toerit Veenendaal-West. A12 rechts blijft open met een snelheidsbeperking.
18:20	OvD-B	Verkeer rijdt ondanks de kruizen gewoon door en stopt pas bij fysieke afzetting. De OvD-B geeft dit door aan de meldkamer.
18:26	RWS	A12 rechts wordt dichtgezet vanaf af- en toerit Maarsbergen.
18:29	Brandweer	Alarmering tweede peloton (vier tankautosputten).
18:31	CaCo	Opschaling in overleg met OvD-B naar GRIP 1 in verband met omvang en de impact van de brand.
18:32	RWS	RWS bevestigt dat beide rijbanen nu zijn afgekruist voor al het reguliere verkeer, fysieke afsluiting volgt later.
18:54	RWS	Fysieke afsluiting A12 gerealiseerd.
18:59	RAC	ROL van dienst geïnformeerd.
18:59	Brandweer	Actiecentrum brandweer wordt ingericht. AC Brandweer gaat naar het RCC.
19:00	OvD-B	Brand op beide zijden van het eoduct gestopt. Brandweer gaat nablussen.
19:03	OvD-P	A12 rechts, rijstrook 1 kan worden vrijgegeven volgens OvD-P met snelheidsbeperking van 50 km/h.
19:14	RAC	Commandant van dienst brandweer in kennis gesteld.
19:19	Prorail	Treinen rijden weer langs met snelheidsbeperking (lastgeving).
19:34	RWS	OvD-RWS heeft rijbaan A12 Rechts uitgereden en constateert dat

		deze weer veilig is en opengesteld kan worden.
19:38	CoPI	Aanvang eerste (en later blijkt) enige CoPI.
19:46	Politie	Politie besluit in overleg met RWS om voertuigen tussen de afzetting en het incident (A12 links) te laten staan.
19:55	LC	Afschaling naar GRIP 0 naar aanleiding van eerste CoPI.
20:04	OvD-B	Alle eenheden zijn van de snelweg (A12 links) af.
20:10	OvD-P	Al het verkeer tussen afrit Veenendaal-West en de afzetting van het incident wordt via twee rijstroken kort vrijgegeven.
20:31	RWS	Inspecteur Rijkswaterstaat geeft via verkeerscentrale Wolfheze A12 links vrij. Brandweer en verkeerscentrale Utrecht nog niet op de hoogte.

Bijlage 2 Afkortingen

Afkorting	
CAC	Communicatieadviseur CoPI
CaCo	Calamiteiten Coördinator
CoPI	Commando Plaats Incident
CvD-B	Commandant van Dienst Brandweer
CvD-G	Commandant van Dienst Geneeskundig
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio
GRIP	Gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure
HOvD-B	Hoofd Officier van Dienst Brandweer
LC	Leider CoPI
MKA	Meldkamer Ambulancezorg
OvD-B	Officier van Dienst Brandweer
OvD-Bz	Officier van Dienst Bevolkingszorg
OvD-OC	Officier van Dienst Operationeel Centrum (politie)
OvD-P	Officier van Dienst Politie
PMK	Politie meldkamer
RAC	Regionale Alarm Centrale
ROL van dienst	Regionaal Operationeel Leider van Dienst
RV	Redvoertuig
RCP	Regionaal crisis plan
RABB	Regeling alarmering, bereikbaarheid en beschikbaarheid
RIA	Regeling informeren en alarmeren
TS	Tankautospuiter